

**ACORD
ÎNTRE
CONSILIUL FEDERAL ELVEȚIAN
ȘI
GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA
PRIVIND SERVICIILE AERIENE REGULATE**

Consiliul Federal Elvețian și Guvernul Republicii Moldova (denumite în continuare "Părți contractante");

Dorind să promoveze un sistem internațional de aviație bazat pe concurența dintre companiile aeriene de pe piață, cu intervenții și reglementări minime din partea guvernului;

Dorind să faciliteze extinderea oportunităților pentru serviciile aeriene internaționale;

Recunoscând că serviciile aeriene internaționale eficiente și competitive îmbunătățesc comerțul, bunăstarea consumatorilor și creșterea economică;

Dorind să dea posibilitatea companiilor aeriene să ofere călătorilor și expeditorilor prețuri și servicii competitive în condițiile unor piețe deschise;

Dorind să asigure cel mai ridicat grad de siguranță și securitate serviciilor aeriene internaționale și reafirmând maxima preocupare cu privire la actele sau amenințările la adresa securității aeronavelor, care pun în pericol siguranța persoanelor sau a proprietății, afectează negativ funcționarea serviciilor aeriene și subminează încrederea publică în siguranța aviației civile; și

Fiind părți la Convenția privind aviația civilă internațională deschisă spre semnare la Chicago la 7 decembrie 1944;

Convin după cum urmează:

ARTICOLUL 1 Definiții

1. În sensul prezentului acord și a anexei sale, în afara cazului în care se convine altfel:

a) termenul „Convenție” înseamnă Convenția privind aviația civilă internațională deschisă spre semnare la Chicago la data de 7 decembrie 1944 și include orice anexă adoptată în temeiul articolului 90 din această Convenție respective și orice amendament al anexelor sau al Convenției în temeiul articolelor 90 și 94 ale acesteia în măsura în care aceste anexe și amendamente se aplică ambelor Părți Contractante;

b) termenul “autorități aeronautice” înseamnă, în cazul Republicii Moldova, Ministerul Economiei și Infrastructurii și, în cazul Elveției, Oficiul Federal al Aviației Civile sau, în ambele cazuri, orice persoană sau entitate autorizată să exercite funcțiile atribuite în prezent autorităților menționate;

c) termenul „companii aeriene desemnate” înseamnă o companie aeriană sau companiile aeriene pe care una dintre Părțile Contractante le-a desemnat, în conformitate cu articolul 5 din prezentul Acord pentru operarea serviciilor aeriene convenite;

d) termenul „servicii convenite” înseamnă servicii aeriene pe rutele specificate pentru transportul de pasageri, mărfuri și poștă, separat sau în combinație;

e) termenii „serviciu aerian”, „serviciu aerian internațional”, „companie aeriană” și „escală în scopuri necomerciale” vor avea înțelesurile atribuite acestora în Articolul 96 din Convenție;

f) termenul „teritoriu” în legătură cu un stat va avea înțelesul atribuit acestuia în Articolul 2 din Convenție;

g) termenul „tarif” înseamnă prețurile pentru transportul de pasageri, bagaje și mărfuri, precum și condițiile în care se aplică aceste prețuri, inclusiv taxele de comision și alte remunerații suplimentare pentru agenție sau vânzarea documentelor de transport, dar excluzând remunerația și condițiile pentru transportul poștei.

2. Anexa este parte integrantă a prezentului Acord. Toate referirile la prezentul Acord vor include anexa, în afara cazurilor în care s-a convenit altfel în mod explicit.

ARTICOLUL 2 Acordarea Drepturilor

1. Fiecare Parte Contractantă acordă celeilalte Părți Contractante drepturile prevăzute în prezentul Acord în scopul operării serviciilor aeriene internaționale pe rutele specificate în planurile de zbor din Anexă. Aceste servicii și rute sunt denumite în continuare „servicii convenite” și, respectiv, „rute specificate”.

2. În conformitate cu prevederile prezentului Acord, companiile aeriene desemnate de fiecare Parte Contractantă se vor bucura, în timp ce operează servicii aeriene internaționale, de:

a) dreptul de a survola fără aterizare teritoriul celeilalte Părți Contractante;

b) dreptul de a face escale necomerciale pe teritoriul menționat;

c) dreptul de a îmbarca și debarca pe teritoriul menționat în punctele specificate în Anexa la prezentul Acord pasageri, bagaje, mărfuri și poștă, destinate pentru sau provenite din punctele de pe teritoriul celeilalte Părți Contractante;

d) dreptul de a îmbarca și debarca pe teritoriul țărilor terțe în punctele specificate în Anexa la prezentul Acord, pasageri, bagaje, marfă și poștă, destinate sau provenind din

punctele de pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, specificate în Anexa la prezentul Acord.

3. Niciuna dintre prevederile prezentului Acord nu poate fi interpretată ca oferind companiilor aeriene desemnate de o Parte Contractantă dreptul de a lua la bord, cu titlu oneros, pe teritoriul celeilalte Părți Contractante pasageri, mărfuri sau poștă, care sunt destinate altui punct de pe teritoriul acelei Părți Contractante.

4. Dacă din cauza conflictelor armate, sau tulburărilor politice, sau a evoluțiilor ori circumstanțelor speciale și neobișnuite, companiile aeriene desemnate ale unei Părți Contractante nu au posibilitatea să opereze un serviciu pe ruta lor normală, cealaltă Parte Contractantă va depune toate eforturile pentru a facilita continuarea operării acestui serviciu prin rearanjamente corespunzătoare ale acestor rute, inclusiv acordarea de drepturi pentru perioada care ar putea fi necesară pentru facilitarea unor operațiuni viabile.

ARTICOLUL 3 Exercițarea drepturilor

1. Companiile aeriene desemnate beneficiază de oportunități echitabile și egale de a concura în furnizarea serviciilor convenite, reglementate de prezentul Acord.

2. Fiecare Parte Contractantă va permite companiilor aeriene desemnate să determine frecvența și capacitatea serviciilor aeriene internaționale pe care le oferă, pe baza considerentelor comerciale de pe piață. În temeiul acestui drept, niciuna dintre Părțile Contractante nu va limita unilateral volumul traficului, frecvența, numărul destinațiilor ori regularitatea serviciului sau tipul, sau tipurile aeronavelor operate de companiile aeriene desemnate de către cealaltă Parte Contractantă, cu excepția cazurilor în care este necesar pentru vamă, din motive tehnice, operaționale sau de mediu, în temeiul condițiilor uniforme în conformitate cu Articolul 15 din Convenție.

ARTICOLUL 4 Aplicarea legilor și reglementărilor

1. Legile și reglementările ale unei Părți Contractante referitoare la accesul sau ieșirea de pe teritoriul său a aeronavelor folosite în navigația aeriană internațională sau cele referitoare la operarea și navigarea acestor aeronave pe timp cât se găsesc în limitele teritoriului său, se vor aplica aeronavei utilizate de către companiile aeriene desemnate de cealaltă Parte Contractantă și vor fi respectate de aceste aeronave la intrarea sau la ieșirea, sau în timp ce se află în limitele teritoriului primei Părți Contractante.

2. La intrarea, tranzitarea sau ieșirea de pe teritoriul unei Părți Contractante, legile și reglementările aplicabile în limitele acelu teritoriu privind accesul sau plecarea de pe teritoriului său a pasagerilor, echipajului sau a mărfurilor transportate de aeronave (inclusiv regulamentele privind intrarea, vămuirea, imigrarea, pașapoarte, vamă și carantină, sau în cazul poștei, reglementările poștale) vor fi respectate de către sau în numele acestor pasageri, echipaj sau mărfuri ale companiei aeriene desemnate a celeilalte Părți Contractante.

3. Niciuna dintre Părțile Contractante nu poate acorda vreun privilegiu propriilor sale companii aeriene față de companiile aeriene desemnate ale celeilalte Părți Contractante în aplicarea legilor și reglementărilor la care se face referire în acest Articol.

ARTICOLUL 5 Desemnarea și autorizația de operare

1. Fiecare Parte Contractantă va avea dreptul de a desemna cât de multe companii aeriene dorește în scopul de a opera serviciile convenite. Această desemnare va fi efectuată în virtutea unei notificări scrise între autoritățile aeronautice ale celor două Părți Contractante.

2. Autoritățile aeronautice care au primit notificarea de desemnare, în conformitate cu prevederile alineatelor 3 și 4 ale prezentului Articol, va acorda, fără întârziere, companiei aeriene desemnate ale celeilalte Părți Contractante autorizația de operare necesare.

3. Autoritățile aeronautice ale unei Părți Contractante pot solicita companiilor aeriene desemnate de cealaltă Parte Contractantă să dovedească faptul că sunt calificate să îndeplinească condițiile prevăzute în temeiul legilor și reglementărilor aplicate în mod normal la operarea serviciilor aeriene internaționale de către autoritățile menționate, în conformitate cu prevederile Convenției.

4. Fiecare Parte Contractantă are dreptul de a refuza să acorde autorizația de operare la care s-a făcut referire în alineatul 2 al acestui articol sau să impună acele condiții pe care le consideră necesare pentru exercitarea drepturilor prevăzute în articolul 2 al prezentului Acord, ori de câte ori Partea Contractantă menționată nu are dovezi precum că companiile aeriene își au sediul principal pe teritoriul Părții Contractante care le desemnează și că acestea dețin un Certificat de Operator (AOC) valabil emis de respectiva Parte Contractantă.

5. Având autorizația de operare, prevăzută în alineatul 2 al prezentului Articol, companiile aeriene desemnate pot oricând să opereze serviciile convenite.

ARTICOLUL 6 Revocarea și suspendarea autorizației de operare

1. Fiecare Parte Contractantă va avea dreptul de a revoca, suspenda sau să limiteze o autorizație de operare pentru exercitarea drepturilor specificate în Articolul 2 al prezentului Acord de către companiile aeriene desemnate de cealaltă Parte Contractantă sau să impună condiții pe care le consideră necesare pentru exercitarea unor astfel de drepturi, dacă:

a) nu are dovezi precum că companiile aeriene menționate nu au sediul principal pe teritoriul Părții Contractante care le-a desemnat și că acestea dețin Certificat de Operator Aerian (AOC) emis de respectiva Parte Contractantă; sau

b) companiile aeriene menționate nu respectă sau au încălcat în mod grav legile ori reglementările Părții Contractante care acordă aceste drepturi; sau

c) companiile aeriene menționate nu reușesc să opereze serviciile convenite în conformitate cu condițiile prevăzute în prezentul Acord.

2. Drepturile stabilite prin prezentul Articol va fi exercitat numai după consultarea cu cealaltă Parte Contractantă, cu excepția cazului în care acțiunile imediate sunt esențiale pentru prevenirea viitoarelor încălcări ale legilor și reglementărilor.

ARTICOLUL 7 Securitatea aeronautică

1. În conformitate cu drepturile și obligațiile care le revin potrivit dreptului internațional, Părțile Contractante reafirmă că obligația lor reciprocă de a proteja securitatea aeronautică civilă împotriva actelor de intervenție ilicită face parte integrantă din prezentul Acord. Fără a limita aplicabilitatea generală a drepturilor și obligațiilor care le revin potrivit dreptului internațional, Părțile Contractante vor acționa, în special, în conformitate cu prevederile Convenției privind infracțiunile și alte acte săvârșite la bordul aeronavelor, încheiată la Tokyo la 14 septembrie 1963, ale Convenției privind reprimarea capturării ilicite a aeronavelor, semnată la Haga la 16 decembrie 1970, ale Convenției pentru reprimarea actelor ilicite îndreptate contra securității aviației civile, încheiată la Montreal la 23 septembrie 1971, ale Protocolului suplimentar la acesta pentru reprimarea actelor ilicite de violență în aeroporturile care deservește aviația civilă internațională, semnat la Montreal la 24 februarie 1988, ale Convenției privind marcarea explozivilor din material plastic în scopul detectării acestora, încheiată la Montreal la 1 martie 1991, precum și ale oricărei altei convenții sau protocol privind securitatea aviației civile la care aderă ambele Părți Contractante.

2. Părțile Contractante își vor acorda reciproc, la cerere, toată asistența necesară pentru prevenirea actelor de capturare ilicită a aeronavelor civile și a altor acte ilicite îndreptate împotriva securității acestor aeronave, a pasagerilor și echipajelor lor, a aeroporturilor și instalațiilor de navigație aeriană, precum și a oricărei altei amenințări la adresa securității aviației civile.

3. Părțile Contractante, în relațiile lor reciproce, vor acționa în conformitate cu prevederile privind securitatea aeronautică, stabilite de Organizația Aviației Civile Internaționale și desemnate ca Anexe la Convenție, în măsura în care aceste prevederi de securitate se aplică Părților Contractante; acestea impun ca operatorii de aeronave înmatriculate în statele lor sau operatorii de aeronave care își au sediul principal ori reședința permanentă pe teritoriul lor și operatorii de aeroporturi pe teritoriul lor să acționeze în conformitate cu prevederile privind securitatea aeronautică.

4. Fiecare Parte Contractantă este de acord că operatorie de aeronave pot fi obligați să respecte prevederile privind securitatea aeronautică, la care se face referire în paragraful 3 al prezentului Articol, solicitată de cealaltă Parte Contractantă la intrarea, ieșirea din sau tranzitarea teritoriului celeilalte Părți Contractante. Fiecare Parte Contractantă se va asigura că pe teritoriul său se aplică în mod efectiv măsuri adecvate pentru protecția aeronavelor și pentru controlul pasagerilor, al echipajelor, al bagajelor de mână și de cală, al

mărfurilor și proviziilor de bord, înainte și în timpul imbarcării sau încărcării. Fiecare Parte Contractantă va acorda, de asemenea, o atenție deosebită oricărei solicitări din partea celeilalte Părți Contractante pentru măsuri speciale rezonabile de securitate, care îi este adresată de către cealaltă Parte Contractantă pentru a face față unei anumite amenințări.

5. Atunci când se produce un incident sau există o amenințare de săvârșire a unui act de capturare ilicită de aeronave civile, sau se săvârșesc alte acte ilicite îndreptate împotriva securității acestor aeronave, a pasagerilor și echipajelor lor, a aeroporturilor sau a instalațiilor de navigație aeriană, Părțile Contractante se vor ajuta reciproc prin facilitarea comunicațiilor și prin alte măsuri corespunzătoare, cu scopul de a pune capăt rapid și în condiții de securitate acestui incident sau acestei amenințări.

6. Atunci când o Parte Contractantă are motive întemeiate să creadă că cealaltă Parte Contractantă s-a abătut de la respectarea prevederilor referitoare la securitatea aeronautică din acest Articol, autoritățile aeronautice ale acestei Părți Contractante pot să ceară consultări imediate cu autoritățile aeronautice ale celeilalte Părți Contractante. Imposibilitatea de a ajunge la un acord satisfăcător într-un interval de 15 zile de la data transmiterii unei astfel de cereri va constitui temei pentru retragerea, revocarea, limitarea sau impunerea de condiții privind autorizația de operare și permisele tehnice ale companiilor aeriene ale acelei Părți Contractante. Atunci când se impune luarea unor măsuri urgente, o Parte Contractantă poate adopta măsuri provizorii înainte de expirarea termenului de cincisprezece (15) zile.

ARTICOLUL 8 Siguranța aviației

1. Fiecare Parte Contractantă va recunoaște ca fiind valabile, în scopul de a opera serviciile convenite prevăzute în prezentul Acord, certificatele de navigabilitate, certificatele de competență și licențele emise sau validate de către cealaltă Parte Contractantă și care sunt încă în vigoare, cu condiția ca cerințele pentru astfel de certificate sau licențe să fie cel puțin egale cu standardele minime care ar putea fi stabilite în conformitate cu Convenția.

2. Fiecare Parte Contractantă poate, totuși, refuza să recunoască ca fiind valabile, pentru zboruri deasupra propriului său teritoriu, certificatele de competență și licențele acordate sau validate pentru propriii săi cetățeni de către cealaltă Parte Contractantă sau de către o țară terță.

3. Fiecare Parte Contractantă poate să solicite oricând consultări cu privire la standardele de siguranță adoptate în orice domeniu de către cealaltă Parte Contractantă, cu privire la echipaje, aeronave sau la operarea lor, adoptate de cealaltă Parte Contractantă. Aceste consultări vor avea loc în termen de 30 de zile de la data solicitării.

4. Dacă în urma acestor consultări, o Parte Contractantă constată că cealaltă Parte Contractantă nu menține și nu administrează în mod efectiv standardele de siguranță în orice domeniu care sunt cel puțin egale cu standardele minime stabilite la acea dată în temeiul Convenției, prima Parte Contractantă va notifica cealaltă Parte Contractantă despre

aceste constatări și despre măsurile considerate necesare pentru a se conforma acestor standarde minime, iar cealaltă Parte Contractantă va întreprinde măsurile corespunzătoare de corecție. Neîndeplinirea de către cealaltă Parte Contractantă a măsurilor adecvate în termen de cincisprezece (15) zile sau într-o perioadă mai îndelungată care poate fi convenită, constituie motivele pentru aplicarea articolului 6 al prezentului Acord.

5. Fără a aduce atingere obligațiilor menționate în Articolul 33 din Convenție, este stabilit că orice aeronavă operată de către sau în baza unui contract de leasing, în numele companiilor aeriene desemnate ale unei Părți Contractante, pe rutele spre sau dinspre teritoriul celeilalte Părți Contractante, poate, cât timp se află în limitele teritoriului celeilalte Părți Contractante, să fie supusă unui control de către reprezentanții autorizați ai celeilalte Părți Contractante, la bordul și în afara aeronavei în vederea verificării atât a valabilității documentației aeronavei și a echipajului cât și a stării aparente a aeronavei și echipamentului acesteia (numită în acest articol „inspecție la sol”), cu condiția ca aceasta să nu ducă la întâzieri nejustificate.

6. Dacă în urma inspecției la sol sau a unei serii de inspecții la sol se constată:

a) motive de îngrijorare serioase că aeronava sau exploatarea aeronavei nu corespunde standardelor minime stabilite la acel moment în temeiul Convenției, sau

b) motive de îngrijorare serioase că ar lipsi întreținerea și administrarea efectivă a standardelor de siguranță stabilite la acel moment în temeiul Convenției,

Partea Contractantă care efectuează inspecția, în sensul Articolului 33 din Convenție, va putea să tragă concluzia că cerințele în baza cărora certificatele sau licențele aeronavei ori echipajului acelei aeronave au fost eliberate sau considerate valabile, ori că cerințele în baza cărora este operată aeronava nu sunt egale sau depășesc standardele minime stabilite în temeiul Convenției.

7. În cazul când accesul în scopul efectuării unei inspecții la sol a unei aeronave operate de către companiile aeriene desemnate ale unei Părți Contractante, conform alineatului 5 de mai sus, este respins de reprezentantul acelor companii aeriene desemnate, cealaltă Parte Contractantă este liberă să deducă că apar motive serioase de îngrijorare de tipul celor menționate în alineatul 6 de mai sus și trag concluziile la care s-a făcut referire în acel alineat.

8. Fiecare Parte Contractantă își rezervă dreptul de a suspenda sau modifica imediat autorizația de operare a companiilor aeriene desemnate ale celeilalte Părți Contractante, în cazul în care prima Parte Contractantă concluzionează, în urma unei inspecții la sol, a unei serii de inspecții la sol, respingerii accesului pentru inspecția la sol, consultărilor sau în alt mod, că o acțiune imediată este esențială pentru siguranța unei operațiuni aeriene.

9. Orice acțiune întreprinsă de către una dintre Părțile Contractante în conformitate cu prevederile alineatelor 4 sau 8 de mai sus va fi suspendată în momentul în care motivul întreprinderii acelei acțiuni încetează să existe.

ARTICOLUL 9 Scutirea de taxe și impozite

1. La sosirea pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, aeronavele operate de serviciile aeriene internaționale de către companiile aeriene desemnate ale unei Părți Contractante, precum și echipamentul lor obișnuit, rezervele de carburanți și lubrifianți, proviziile de bord, inclusiv alimentele, băuturile și produsele din tutun transportate la bordul aeronavei, vor fi scutite de orice taxe sau impozite, cu condiția ca acele echipamente, rezerve și provizii să rămână la bordul aeronavei până când acestea sunt reexportate.

2. Vor fi scutite, de asemenea, de aceleași taxe și impozite, cu excepția tarifelor bazate pe costul serviciilor furnizate:

a) proviziile de bord încărcate pe teritoriul unei Părți Contractante, în cadrul limitelor fixate de către autoritățile Părții Contractante respective, și care se intenționează să fie folosite la bordul aeronavelor operate pe un serviciu aerian internațional de către companiile aeriene desemnate de cealaltă Parte Contractantă;

b) piesele de schimb (incluzând motoare) și echipamentul obișnuit de bord introduse în teritoriul unei Părți Contractante pentru întreținerea sau repararea unei aeronave a companiilor aeriene desemnate ale celeilalte Părți Contractante utilizate în serviciile aeriene internaționale;

c) carburanții, lubrifianții și consumabilele tehnice introduse sau furnizate pe teritoriul unei Părți Contractante pentru a fi utilizate într-o aeronavă a companiilor aeriene desemnate ale celeilalte Părți Contractante angajate în servicii aeriene internaționale, chiar și atunci când aceste provizii urmează să fie folosite pe o parte a călătoriei efectuate deasupra teritoriului Părții Contractante în care sunt luate la bord;

d) documentele necesare utilizate de către companiile aeriene desemnate ale unei Părți Contractante, inclusiv documentele de transport, scrisorile de transport aerian și materialele de publicitate, precum și autovehiculele, materialele și echipamentele care ar putea fi utilizate de către companiile aeriene desemnate în scopuri comerciale și operaționale în cadrul zonei aeroportului, cu condiția ca aceste materiale și echipamente să servească transportului de pasageri și mărfuri.

3. Echipamentul obișnuit de bord, precum și materialele și proviziile reținute la bordul aeronavelor operate de către companiile aeriene desemnate ale unei Părți Contractante pot fi descărcate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante numai cu aprobarea autorităților vamale din acel teritoriu. Într-un astfel de caz, ele pot fi puse sub supravegherea acestor autorități până când vor fi reexportate sau se va dispune altfel în conformitate cu reglementările vamale.

4. Scutirile acordate în baza acestui Articol vor fi disponibile în situațiile în care companiile aeriene desemnate de oricare Parte Contractantă au încheiat contracte cu alte companii aeriene pentru împrumutul sau transferul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante al articolelor specificate în alineatele 1 și 2 ale acestui Articol, cu condiția ca aceste din urmă companii aeriene să se bucure de astfel de scutiri acordate de cealaltă Parte Contractantă.

ARTICOLUL 10 Tranzit direct

Pasagerii, bagajele și marfa aflate în tranzit direct prin teritoriul oricărei Părți Contractante și care nu părăsesc zona aeroportului rezervată în acest scop vor face doar obiectul unui control simplificat, cu excepția situațiilor în care măsurile de securitate împotriva violenței, integrității frontierei, pirateriei aeriene și contrabandei cu droguri, precum și de controlul imigrare cer altfel. Bagajul și marfa în tranzit direct vor fi scutite de taxele vamale și alte taxe similare.

ARTICOLUL 11 Taxe de utilizare

1. Fiecare Parte Contractantă va întreprinde toate eforturile pentru a se asigura că taxele de utilizare impuse sau care se permit a fi impuse de către autoritățile sale competente pentru companiile aeriene desemnate de cealaltă Parte Contractantă sunt juste și rezonabile. Acestea vor avea la bază principiile economice întemeiate.

2. Taxele pentru utilizarea aeroportului și a facilităților și serviciilor de navigație aeriană oferite de una dintre Părțile Contractante companiilor aeriene desemnate de cealaltă Parte Contractantă nu vor fi mai mari decât cele plătite de către aeronavele sale naționale care operează pe serviciile aeriene internaționale regulate.

3. Fiecare Parte Contractantă va încuraja consultările dintre autoritățile sau organismele de taxare competente din teritoriul său și companiile aeriene desemnate care utilizează serviciile și facilitățile, și va încuraja autoritățile sau organismele de taxare competente, precum și companiile aeriene desemnate să facă schimb cu acele informații care ar putea fi necesare pentru a permite o evaluare corectă a rezonabilității taxelor, în conformitate cu principiile menționate în alineatele 1 și 2 ale prezentului Articol. Fiecare Parte Contractantă va încuraja autoritățile de taxare competente să transmită utilizatorilor o notificare rezonabilă a oricărei propuneri de schimbare a taxelor de utilizare, pentru a le permite utilizatorilor să își exprime punctele de vedere înainte de efectuarea schimbărilor.

ARTICOLUL 12 Activități comerciale

1. Companiile aeriene desemnate de o Parte Contractantă vor avea permisiunea să mențină reprezentanțe corespunzătoare pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. Aceste reprezentanțe pot include personal comercial, operațional și tehnic, care poate fi alcătuit din personal transferat sau angajat local.

2. Pentru activitățile comerciale se va aplica principiul reciprocității. Autoritățile competente ale fiecărei Părți Contractante vor întreprinde toate măsurile necesare pentru a se asigura că reprezentanțele companiilor aeriene desemnate de cealaltă Parte Contractantă pot să își exercite activitățile într-un mod organizat.

3. În particular, fiecare Parte Contractantă acordă companiilor aeriene desemnate de cealaltă Parte Contractantă dreptul de a se angaja direct în vânzarea de transport aerian pe teritoriul său și, la discreția companiilor aeriene, prin agenții săi. Companiile aeriene desemnate vor avea dreptul să vândă astfel de transport și orice persoană va fi liberă să achiziționeze astfel de transport, în moneda aceluși teritoriu sau în moneda liber convertibilă a altor țări.

4. Companiile aeriene desemnate ale fiecărei Părți Contractante pot să încheie acorduri comerciale, cum ar fi acorduri de rezervare de capacitate, de partajare a codurilor sau alte acorduri comerciale, cu companiile aeriene a celeilalte Părți Contractante sau cu companiile aeriene din țările terțe, cu condiția ca toate companii aeriene implicate în astfel de acorduri să dețină drepturile corespunzătoare de trafic și efectuare a curselor.

ARTICOLUL 13 Leasing

1. Fiecare Parte Contractantă poate împiedica utilizarea aeronavelor închiriate pentru servicii care nu respectă Articolele 7 (Securitatea aeronautică) și 8 (Siguranța aviației), în temeiul prezentului Acord,

2. Sub rezerva alineatului 1 de mai sus, companiile aeriene desemnate ale fiecărei Părți Contractante pot utiliza aeronave (sau aeronave și echipaj) închiriate de la orice companie, inclusiv alte companii aeriene, cu condiția ca acestea să nu ducă la o companie aeriană care își exercită drepturile de trafic pe care nu le are.

ARTICOLUL 14 Conversia și transferul veniturilor

Companiile aeriene desemnate vor avea dreptul să convertească și să transmită în țările lor, la rata oficială de schimb, surplusul de încasări ale sumelor plătite local în proporția convenită pentru transportul de pasageri, bagaje, mărfuri și poștă. Dacă plățile între Părțile Contractante sunt reglementate printr-un acord special, acest acord special va fi aplicat.

ARTICOLUL 15 Tarife

1. Fiecare Parte Contractantă poate cere notificarea sau înregistrarea la autoritățile sale aeronautice a tarifelor pentru serviciile aeriene internaționale operate în temeiul prezentului Acord.

2. Fără a limita aplicarea legislației privind concurența și privind protecția consumatorului a fiecărei Părți Contractante, intervențiile Părții Contractante se vor limita la:

a) prevenirea tarifelor sau practicilor nerezonabil discriminatorii;

b) protejarea consumatorilor față de tarifele care sunt mărite în mod nerezonabil sau sunt în mod nerezonabil restrictive, fie datorită abuzului de o poziție dominantă, fie datorită practicilor concertate ale transportatorilor aerieni; și

c) protejarea companiilor aeriene față de tarife care sunt scăzute în mod artificial, datorită subvențiilor sau sprijinului guvernamental direct ori indirect.

3. Nici o Parte Contractantă nu va lua măsuri unilaterale pentru a preveni stabilirea sau continuarea unui tarif propus pentru a fi perceput ori care a fost perceput de către companiile aeriene desemnate ale fiecărei Părți Contractante pentru serviciile aeriene internaționale între teritoriile Părților Contractante. Dacă oricare dintre Părțile Contractante crede că vreun astfel de tarif nu este conform cu considerentele stabilite în acest Articol, ea va cere consultări și va notifica celeilalte Părți Contractante motivele nemulțumirii sale în termen de paisprezece (14) zile de la primirea înregistrării. Aceste consultări nu se vor ține mai târziu de paisprezece (14) zile de la primirea cererii. În absența unui acord comun, tariful va intra în vigoare sau va continua să fie în vigoare.

ARTICOLUL 16 Transmitemea orarelor

1. Fiecare Parte Contractantă poate cere notificarea la autoritățile sale aeronautice a orarelor planificate de către companiile aeriene desemnate ale celeilalte Părți Contractante, nu mai târziu de treizeci (30) de zile înainte de operarea serviciilor convenite. Aceeași procedură se va aplica la oricare modificare ulterioară.

2. Pentru zborurile suplimentare pe care companiile aeriene desemnate ale unei Părți Contractante doresc să le opereze pentru serviciile convenite în afara orarelor aprobate se va cere permisiune prealabilă de la autoritățile aeronautice ale celeilalte Părți Contractante. O astfel de cerere va fi prezentată, de regulă, cu cel puțin două (2) zile lucrătoare înainte de operarea acestor zboruri.

ARTICOLUL 17 Furnizarea statisticilor

Autoritățile aeronautice ale ambelor Părți Contractante își vor furniza reciproc, la cerere, statistici periodice sau alte informații similare referitoare la traficul transportat pe serviciile convenite.

ARTICOLUL 18 Consultări

Fiecare Parte Contractantă poate să ceară oricând consultări cu privire la implementarea, interpretarea, aplicarea sau amendarea prezentului Acord. Aceste consultări, care pot fi între autoritățile aeronautice, vor începe cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de șaiszeci (60) de zile de la data primirii cererii scrise de către cealaltă Parte Contractantă, în afară de cazul în care Părțile Contractante au agreeat altfel. Fiecare Parte Contractantă va pregăti și va prezenta în timpul acestor consultări dovezi relevante în sprijinul poziției sale, în scopul de a facilita decizii în cunoștință de cauză, raționale și economice.

ARTICOLUL 19 Soluționarea diferendelor

1. Orice diferend care apare în legătură cu prezentul Acord, care nu poate fi soluționat prin negocieri directe sau prin canale diplomatice, va fi supus, la cererea oricărei Părți Contractante, unui tribunal de arbitraj.

2. Într-un astfel de caz, fiecare Parte Contractantă va nominaliza un arbitru și cei 2 arbitri vor numi un președinte, având naționalitatea unui stat terț. Dacă în termen de două (2) luni după nominalizarea unui arbitru de către o Parte Contractantă, cealaltă Parte Contractantă nu a nominalizat propriul său arbitru sau dacă în termen de o lună de la nominalizarea celui de-al doilea arbitru, ambii arbitri nu au convenit cu privire la numirea președintelui, fiecare Parte Contractantă poate cere Președintelui Consiliului Organizației Aviației Civile Internaționale să intervină cu nominalizările necesare.

3. Tribunalul de arbitraj își va determina propria procedură și va decide cu privire la distribuirea costurilor procedurii.

4. Părțile Contractante se vor conforma cu orice decizie luată prin aplicarea prezentului Articol.

ARTICOLUL 20 Modificări

1. Dacă oricare dintre Părțile Contractante consideră că dorește să modifice orice prevedere a prezentului Acord, o astfel de modificare va intra în vigoare atunci când Părțile Contractante își vor notifica reciproc îndeplinirea procedurilor legale.

2. Modificarea Anexei la prezentul Acord poate fi convenită direct între autoritățile aeronautice ale Părților Contractante. Modificările se vor aplica în mod provizoriu de la data când au fost convenite și vor intra în vigoare atunci când vor fi fost confirmate printr-un schimb de note diplomatice.

3. În cazul încheierii unei convenții generale multilaterale privind transportul aerian la care ambele Părți Contractante vor fi aderat, prezentul Acord va fi modificat astfel încât să se conformeze cu prevederile unei astfel de convenții.

ARTICOLUL 21 Rezilierea acordului

1. Fiecare Parte Contractantă poate oricând să notifice în scris, prin canale diplomatice, celeilalte Părți Contractante decizia sa de a rezilia prezentul Acord. O astfel de notificare va fi expediată simultan Organizației Aviației Civile Internaționale.

2. Acordul se reziliază la finele termenului în care douăsprezece (12) luni de la data primirii notificării s-a scurs, cu excepția cazului în care o astfel de notificare este retrasă, prin înțelegere reciprocă a Părților Contractante până la expirarea acestui termen.

3. În lipsa confirmării de primire de către cealaltă Parte Contractantă, notificarea se va considera ca fiind primită după expirarea a paisprezece (14) zile de la data primirii acesteia de către Organizația Aviației Civile Internaționale.

ARTICOLUL 21 Înregistrarea

Prezentul Acord și toate amendamentele la acesta vor fi înregistrate la Organizația Aviației Civile Internaționale.

ARTICOLUL 22 Intrarea în vigoare

Prezentul Acord va intra în vigoare atunci când Părțile Contractante se vor notifica reciproc, prin schimb de note diplomatice, îndeplinirea formalităților legale cu privire la încheierea și intrarea în vigoare a acordurilor internaționale.

Drept care, subsemnații, fiind autorizați în modul convenit de Guvernele lor respective, au semnat prezentul Acord.

ÎNTOCMIT în două exemplare la _____, în ziua de _____ al anului _____ în limbile engleză, germană și română, toate trei textele fiind egal autentice. În cazul oricărei divergențe de implementare, interpretare sau aplicare, textul în limba engleză va avea întâietate.

**Pentru Consiliul
Federal Elvețian:**

**Pentru Guvernul
Republicii Moldova:**

ANEXA
ORARUL RUTELOR

I. Rutele pe care ar putea fi operate servicii aeriene de către companiile aeriene desemnate ale Confederației Elvețiene:

Puncte de plecare	Puncte intermediare	Puncte în Moldova	Puncte în afara hotarelor
Orice puncte	Orice puncte*	Orice puncte	Orice puncte*

II. Rutele pe care ar putea fi operate servicii aeriene de către companiile aeriene desemnate ale Republicii Moldova:

Puncte de plecare	Puncte intermediare	Puncte în Elveția	Puncte în afara hotarelor
Orice puncte	Orice puncte*	Orice puncte	Orice puncte*

*Exercitarea drepturilor aferente celei de-a cincea libertăți va face obiectul unui acord special între autoritățile aeronautice.

Notă:

Fiecare companie aeriană desemnată ale oricărei Părți Contractante poate, pe oricare sau pe toate zborurile și la propria alegere:

1. Să opereze zboruri fie într-o direcție, fie în ambele direcții;
2. Să combine diferite numere de zbor în cadrul unei operări a aeronavei;
3. Să servească puncte anterioare, intermediare și ulterioare, și puncte situate pe teritoriile Părților Contractante aflate pe rute, în orice combinație și în orice ordine;
4. Să omită opririle la oricare punct sau puncte;
5. Să transfere trafic din oricare dintre aeronavele lor către oricare altă aeronavă a lor, la oricare punct de pe rute; și
6. Să servească puncte anterioare oricărui punct de pe teritoriul său, cu sau fără schimbarea aeronavei ori numărului de zbor, și să propună și să facă publicitate acestor servicii publicului ca fiind servicii directe,

fără limitări de direcție sau geografice și fără pierderea oricărui drept de a transporta trafic de altfel autorizat în temeiul prezentului Acord; cu condiția ca serviciul să deservească un punct aflat pe teritoriul Părții Contractante care desemnează companiile aeriene.